

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/208/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115212490
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8115212490.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: CETELEM SLOVENSKO a.s., so sídlom Panenská 7, Bratislava, IČO: 35787783, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava p r o t i žalovanej: C. E., L.. X.X.XXXX, J. G., R. X, o zaplatenie 24.780,95 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 20.626,92 Eur s úrokmi vo výške 11,59 % ročne od 5.11.2014 do zaplatenia najneskôr do 15.12.2021 a s úrokmi z omeškania vo výške 5,05% ročne od 5.11.2014 do zaplatenia a tiež trovy konania vo výške 981,09 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu, to všetko v mesačných splátkach po 200 Eur počnúc mesiacom januárom 2016 pod následkom straty výhody splátok.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 11.5.2012 sa domáhal zaplatenia sumy 24.780,95 Eur so zmluvnými úrokmi 11,59% ročne zo sumy 24.062,82 eur a úrokmi z omeškania vo výške 5,05% ročne zo žalovanej sumy, to všetko od 5.11.2014 do zaplatenia. Nárok uplatnil zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej so žalovanou 3.6.2013, ktorou žalobca poskytol žalovanej úver 24.500 Eur s dobou splácania 101 mesiacov. Keďže žalovaná úver riadne nesplácala, došlo k jeho predčasnému zosplateniu v súlade so zmluvou dňa 4.11.2014.

Žalovaná uviedla, že je ochotná dlh splácať, ale len v minimálnych splátkach o čo žiadala bezúspešne žalobcu. Uviedla, že aj keď úverovú zmluvu uzatvárala ona, prostriedky úveru nepoužila, ale poskytla ich známemu podobne ako aj ďalší úver od nebankovej spoločnosti. Na svoje meno uzavrela aj leasingovú zmluvu na prenájom auta, ktoré taktiež užíval jej známy. Neskôr síce voči nemu podala trestné oznámenie, ale vec bola uzavretá tak, že nejedná sa o trestný čin. Žalovaná uviedla, že zarába mesačne 380 Eur netto, pracuje brigádnicky v bare s príjmom okolo 200 Eur mesačne. Býva u rodičov, ktorým na domácnosť prispieva len občasnými nákupmi. Spláca leasing na auto 210 Eur mesačne, úver spoločnosti Home Credit Slovakia 90 Eur mesačne (dlh je 3.000 Eur), úver VÚB banke po 80 Eur mesačne (dlh okolo 5.000 Eur) a platí tiež paušál za telefón po 50 Eur mesačne. Je slobodná, bezmajetná a nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť. Vzhľadom na svoje pomery žiadala o povolenie mesačných splátok po 50 Eur.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, písomným vyjadrením žalobcu, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 3.6.2013, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 11.11.2014 s návratkou, výpisom z úverového účtu, potvrdením odfinancovania peňažných prostriedkov, potvrdením o prijatých splátkach, sadzovníkom poplatkov a zistil tento skutkový stav:

Účastníci uzavreli dňa 3.6.2013 písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej bezúčelový úver 24.500 Eur. Tento úver sa žalovaná zaviazala uhrádzať 101 mesačnými splátkami po 399, 92 Eur. V zmluve bol dohodnutý aj poplatok za poistenie vo výške 4,99 %, úroková sadzba 11,59%. Celkovo žalovaná tak mala žalobcovi zaplatiť sumu 38.471,91 Eur. V zmluve je uvedené RPMN vo výške 12,23 % a priemerná hodnota RPMN 13,79%. Splátky boli splatné 15. deň v mesiaci, pričom prvá splátka bola splatná 15. deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bol úver žalovanej poskytnutý. Ako termín konečnej splatnosti úveru je uvedené, že je to dátum poslednej mesačnej splátky, ktorý bude klientovi oznámený písomne po poskytnutí úveru.

V časti 3 bode 4 zmluvy boli dohodnuté následky porušenia povinnosti klienta a konkrétne v bode 4.1 písm. a) bolo uvedené, že v prípade ak klient nespláca poskytnutý úver riadne a včas, je žalobca oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru t.j. požadovať splatenie úveru vrátane príslušných úrokov a poplatkov v lehote a s účinnosťou, ktorú Cetelem určí v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti.

Žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 24.500 Eur dňa 6.6.2013 (potvrdenie odfinancovania peňažných prostriedkov z č.l. 27). Žalovaná úver pravidelne nesplácala, poslednú splátku uhradila 11.8.2014 vo výške 390 Eur a celkovo zaplatila 3873,08 Eur (potvrdenie prijatých splátok z č.l. 28).

Listom zo dňa 11.11.2014 žalobca oznámil žalovanej vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 4.11.2014. Žalovaná tento list prevzala dňa 14.11.2014.

Ako vyplýva z výpisu úverového účtu žalovanej, žalobca jej účtoval aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky v celkovej výške 113,60 eur. Podľa žalobcu ide o poštovné, administratívne, personálne náklady, náklady na telefón a zasielanie sms, keďže žalobca vyzýval žalovanú na splácanie dlhu. Na preukázanie výšky týchto nákladov predložil len ich generálny výpočet v prepočte na jedného klienta. Ten je však neprehľadný a nezrozumiteľný. Ide o niekoľko variantov bez vysvetlenia ich rozdelenia a bez akejkoľvek výpovednej hodnoty pre súd. Nelogicky zahŕňajú v sebe aj mzdové a režijné náklady (kancelárske priestory a pod.) čo ani nemožno zahrnúť pod náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Žalobca by musel preukázať konkrétnu výšku konkrétnych nákladov vynaložených práve s uplatnením pohľadávky voči žalovanej. Aj keď tieto náklady žalobca neuviedol v žalobe, na výzvu súdu upresnil, že boli uhradené z platieb žalovanej a preto nie sú predmetom žaloby. Takýto postup je v rozpore s § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka v zmysle ktorého pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.1.2013 do 9.6.2013).

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2. citovaného zákona a medzi nimi pod písm. f/ je uvedená doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

Pod písm. j/ ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Pod písm. k/ je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 b/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/.

Súd bol toho názoru, že v predmetnej zmluve chýba údaj o konečnej splatnosti úveru, nakoľko ten je v zmluve stanovený len počtom mesačných splátok, čo je nepostačujúce. Počet splátok totiž nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru, nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. k/, kde sa uvádza aj počet splátok. Obe tieto náležitosti teda nie je možné stotožniť a iný výklad než ten, že termín konečnej splatnosti úveru je potrebné určiť dátumovo, neprichádza do úvahy (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co 286/2014 zo dňa 27.5.2014).

V zmluve chýba aj povinná náležitosť zakotvená pod písm. k/ vyššie citovaného zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov a teda nepostačuje ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 6.8.2013, Krajského súdu v Prešove 7Co 220/2014 zo dňa 27.11.2014 a Krajského súdu v Žiline 8Co 549/2014 zo dňa 30.12.2014).

Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“), pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN v zmysle vyššie citovanej právnej úpravy sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje.

V dôsledku chýbajúcich uvedených obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere nastáva dôsledok uvedený v § 1 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona spočívajúci v tom, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na to, že žalovaná čerpala úver vo výške 24.500 Eur a uhradila len 3873,08 Eur, jej dlh predstavuje sumu 20.626,92 Eur. Súd preto žalobe, pokiaľ ide o istinu, vyhovel len v tejto časti a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Z prisúdenej istiny boli priznané aj úroky z omeškania s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

K zosplateniu úveru došlo v súlade s § 565 OZ a dohodnutými zmluvnými podmienkami ku dňu 4.11.2014. Súd preto priznal úroky z omeškania od nasledujúceho dňa vo výške 5,05% ročne.

Žalobca má nárok aj na dohodnuté zmluvné úroky, ale najdlhšie za dobu dohodnutej doby splácania úveru t.j. do 15.12.2021.

Podľa názoru súdu, ak si účastníci dohodnú úverové obdobie ako tomu bolo v tomto prípade 101 mesiacov, veriteľ má nárok na odplatu, teda úroky, len za dané obdobie. Po tomto období veriteľovi vzniká nárok len na úroky z omeškania, ktoré majú sankčný charakter. Výška úrokov z omeškania v občianskoprávných sporoch je pritom limitovaná už citovaným vládnym nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. Akékoľvek navýšovanie úrokov z omeškania a to vrátane ich navýšenia o úroky z úveru je tak v rozpore so zákonom a ak by v tomto smere existovalo aj zmluvné dojednanie účastníkov, súd by ho musel vyhodnotiť ako neplatné pre rozpor so zákonom s poukazom na § 39 OZ. Uvedený právny názor vyslovil Krajský súd v Prešove v rozsudku 6Co 182/2011 zo dňa 18.9.2012. Na jeho podporu možno poukázať aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR 4Obo 143/98, v odôvodnení ktorého najvyšší súd zdôraznil, že dohodnuté úroky z poskytnutých úverových prostriedkov patria len do splatnosti jeho dlhu. Podobne možno poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu SR IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.9.2012, ktorý odmietol sťažnosť veriteľa ako neopodstatnenú. Tá sa týkala rozsudku Okresného súdu v Prešove č.k. 29C/131/2011-127 a rozsudku Krajského súdu v Prešove 1Co 30/2012-145 zo dňa 30.5.2012. Súdny totiž taktiež vyslovil názor, že pri zosplatení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru. V opačnom prípade by na ľarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu v podobe úrokov z úveru a úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Ústavný súd pritom nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie Krajského súdu bolo zjavne neodôvodnené, resp. také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu.

Súd teda zaviazal žalovanú k plateniu zmluvného úroku do zaplatenia istiny, ale najneskôr do doby konečnej splatnosti úveru podľa zmluvy t.j. 15.12.2021 a žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

Pri stanovení splatnosti prisúdenej pohľadávky súd vychádzal z ustanovenia § 160 ods. 1 vety druhej O.s.p. Zohľadnil zlú sociálnu situáciu, pričom vychádzal z jej čistého mesačného príjmu 580 Eur a jej pravidelných výdavkov na 2 úvery a leasing 380 eur mesačne. Na druhej strane však musel prihliadať aj na to, aby žalobcovi jeho pohľadávka nebola splácaná neúmerne dlho, čo v konečnom dôsledku nie je výhodné ani pre dlžníka, ktorý musí dlhšie splácať úroky z omeškania. Súd mal za to, že žalovaná sa chovala veľmi nezodpovedne, ak sa zadlžila v takom rozsahu a za to by mala niesť zodpovednosť. Je mladá, bez záväzkov a preto má možnosť svoju aktuálne nepriaznivú finančnú situáciu zmeniť k lepšiemu zamestnaním za výhodnejších mzdových podmienok aj mimo bydliska. O jej ľahkomyselnosti k financiám svedčí aj to, že napriek svojej nelichotivej situácii platí neúmerne vysoký paušál za telefón 50 Eur mesačne. Súd po zohľadnení všetkých okolností povolil žalovanej splátku, ale vo výške 200 Eur mesačne od nasledujúceho roku, teda poskytol žalovanej časový priestor na zabezpečenie zmeny jej finančnej situácie vrátane možného odpredaja auta, ktoré užíva na základe leasingu. Je preto na žalovanej, aby sa sama aktívne pričínila o zmenu svojich pomerov. Pri povolených splátkach bude žalovaná úver splácať 103 mesiacov, čiže približne takú dobu za akú mala žalovaná úver splácať podľa zmluvy.

Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca, ten však má nárok len na pomernú časť náhrady, keďže mal úspech v pomere 83% a neúspech v pomere 17%. Preto má nárok na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 2 O.s.p. v pomere 66%.

Pri rozhodovaní o náhrade trov je rozhodujúce pravidlo o náhrade iba účelne vynaložených (§ 142 ods. 1 O.s.p.), čo sa samozrejme vzťahuje aj na náklady spojené so zastupovaním advokátom. Je totiž potrebné rozlišovať právo na právnu pomoc a nárok na náhradu trov konania spojených so zastupovaním. Obe veci síce spolu súvisia, ale potrebné je posudzovať ich oddelene. Za účelne vynaložené trovy sa považujú len tie, ktoré sú nevyhnutné k riadnemu uplatneniu alebo bráneniu práva na súde. Posúdenie tejto otázky sa odvíja od charakteru konkrétneho sporu. V danom prípade ide o tzv. typovú žalobu, ktorá sa používa v množstve obdobných sporov a v jej obsahu sa menia len číselné údaje. Osobitne citlivo je potrebné zvažovať náhradu trov konania v sporoch, kde žalovaným je spotrebiteľ, na čo poukázal aj Ústavný súd ČR vo svojom rozhodnutí I. US 3372/11.

V danom prípade išlo o skutkovo a právne jednoduchú vec. Zo spisu nevyplývalo, že by nastala nejaká skutočnosť, ktorá by vybočovala z tohto typového konania. Súd preto považoval trovy právneho

zastúpenia za neúčelné a priznal žalobcovi len pomernú časť súdneho poplatku zo žaloby, ktorý bol zaplatený vo výške 1486,50 Eur. Priznaných 66% z tohto poplatku predstavuje 981,09 Eur. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania zároveň súd poukazuje aj na § 150 ods. 1 O.s.p. a v tejto súvislosti na zlé sociálne pomery žalovanej, ktoré boli rozvedené v predchádzajúcej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.